

[Niels Helveg Petersen.]

ministeren, at der er udmærkede eksempler på, at socialdemokratiske regeringer i udlandet og jo da også lejlighedsvis herhjemme har interesseret sig stærkt for indkomspolitik, således som jeg her har prøvet på at definere den. Endnu kan man vel ikke pege på noget land, hvor indkomstpolitiske indgreb over en meget lang periode har ført til de ønskede resultater, men man kan pege på en række tilfælde, hvor indkomstpolitiske indgreb på lidt kortere sigt har hjulpet til med at klare akutte økonomiske vanskeligheder.

Efter det radikale venstres opfattelse er det nødvendigt, at man ikke standser bestræbelserne for at udvikle en indkomstpolitik. Vi har nævnt i det valgprogram, som vi udsendte i september, at den regering, som fremstod af valget, straks burde optage forhandlinger med arbejdsmarkedets parter om forskellige forhold, man ligesom kunne prøve på at skyde sig ind på, før overenskomstforhandlingerne starter efter de køreregler, som parterne har vedtaget. Jeg mener, det ville være rigtigt at gøre det, og jeg kan kun anbefale socialdemokratiet at være forsigtig i sin afstandtagen fra indkomstpolitik som sådan.

Jeg vil også gerne melde mig som helt uenig med budgetministeren, når han siger, at der ikke er nogen mulighed for ad indkomstpolitisk vej at nå bedre løsninger på ligelønsproblemer og lavtlønsproblemer end dem, vi hidtil har nået. Vi må i hvert fald ikke stille os tilfreds med, hvad der er nået f. eks. over for lavtlønsproblemerne med den nuværende forhandlingsstruktur på arbejdsmarkedet. Jeg kan ikke forestille mig, at budgetministeren kan være tilfreds med det. Her i foråret under overenskomstforhandlingerne blev der givet betydelige lavtlønstillæg. Få måneder efter kom der en lønstatistik, der klart viste, at allerede i løbet af en 3-4 måneder var det lønforspring, som var tiltænkt de lavest lønede i forbindelse med overenskomsterne, spist op, så at sige, af længdning andre steder. Forskellen var

genetableret. Derfor forstår jeg ikke, at budgetministeren afviser, at der kan være andre metoder, der kan bruges for at klare dette problem bedre, end vi desværre er i stand til at klare det i øjeblikket.

Jeg tror også, at indkomstpolitikken skal ses i denne sammenhæng. Den skal ikke bare anses for at være noget løndæmpende, men også for at være noget, der kan føre til en større social rimelighed i vores lønpolitik.

Endelig er der ét virkelig alvorligt perspektiv i dette, som må interessere socialdemokratiet. Hvis vi kunne udvikle en indkomstpolitik, ville vore muligheder for både at rette op på betalingsbalancen og sikre den fulde beskæftigelse være større, end hvis vi skal være henvist til kun at anvende traditionelle midler. Hensynet til beskæftigelsen skulle jeg dog tro måtte veje meget stærkt, for man kan ikke være blind for, at en omkostningsudvikling herhjemme, som ikke modsvares af en tilsvarende udvikling i produktionen, stiller os ringere i konkurrencen med udlandet og dermed skader vores muligheder.

Spørgsmålet er så: hvordan skal man føre indkomstpolitik? Det er straks et langt vanskeligere problem, end det er at påvise indkomstpolitikens nødvendighed og ønskelighed. Jeg må sige, at på mit partis vegne anerkender jeg den bestræbelse, der ligger bag dette forslag, men vi tror ikke, at et kontaktorgan løser noget problem. Vi har i forvejen det økonomiske råd. Regeringen har bebudet, at man også vil belemre os med et kapitalmarkedsråd. Jeg mener, at der mod dette kontaktorgan kan rejses indvendinger, der i mangt og meget minder om de indvendinger, der kan rejses imod de planer, vi har hørt om et kapitalmarkedsråd, nemlig at det i sig selv ikke er en ændring af noget som helst, at man nedsætter et råd eller et kontaktorgan. Problemet vil også over for disse råd og organer være, at det er svært at afgøre, hvor det ene holder op og det andet begynder. Opgavefordelingen imellem sådanne organer er mig ikke ganske indlysende klar. Man kan vel sige,